

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2017

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 2

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *չ*.

- 1) առ-նթեր, ակ-նրախ, ան-նդհատ, գիրկ-նդխստն
- 2) դյուր-մբռնելի, ճեպ-նթաց, ան-նտել, վերջ-նթեր
- 3) առ-նչվել, ան-նթեռնելի, խոչ-նդոտ, ինքն-ստինքյան
- 4) այլ-նտրանք, հյուր-նկալ, հոտ-նկայս, գահ-նկեց

2 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *ռ*.

- 1) բարբա-, մատ-վակ, ոսկո-, ա-վույտ
- 2) ա-ժևորել, կ-ճիկ, կա-ուսել, հ-չակ
- 3) պա-կել, հու-թի, կարկա-ել, արբշի-
- 4) սարսու-, ու-ճանալ, ու-կան, կե-ոն

3 Ռ՞ր տառը տեղադրելու դեպքում բառի դիմաց գրված բացատրությունը ճիշտ կլինի. լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ.

- ա. *շաղա-* (1. *փ*, 2. *խ*) – գայլիկոն
բ. *նշ-ար* (1. *խ*, 2. *տ*) – վիրաբուժական դանակ
գ. *նախ-իր* (1. *դ*, 2. *ժ*) – կոտորած
դ. *մույ-* (1. *թ*, 2. *կ*) – հենասայուն

- 1) ա-1, բ-2, գ-1, դ-2
- 2) ա-1, բ-2, գ-2, դ-1
- 3) ա-1, բ-1, գ-1, դ-2
- 4) ա-2, բ-1, գ-2, դ-2

4 Տրված բառերից քանի՞սն են քառավանկ.

խաչհամբույր, անէական, լեռնաբնակ, պարուսույց, հետաքրքրական, քննաշրջան, սնահավատ, աստղագետ, մրցաշրջան, խնդրահարույց:

- 1) ութը
- 2) հինգը
- 3) վեցը
- 4) յոթը

5 Ռ՞ր շարքի *ռչ* բոլոր բառագույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) լայնախոհ - լայնահորիզոն, լախտ - մտրակ, գուղձ - հողակոշտ, մակույկ - նավակ
- 2) թեզանիք - թեք, քողարկել - պարտակել, թափթփված - խառնափնթոր, բուրյան - հոտավետ
- 3) շրջմովիկ - թափառական, ընչացք - բեղ, բամբասանք - ասեկոսե, ընտրող - քվեարկող
- 4) ընձեռել - տրամադրել, մոմռալ - կսկծալ, արտասպել - հեկեկալ, աղամանդ - շողակն

6

Ո՞ր շարքի բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) խոչընդոտել - նպաստել, ստերջ - անջրդի, հուսահատվել - գոտեպնդվել
- 2) շաղակրատ - քչախոս, գժտված - համերաշխ, կայտառ - շենշող
- 3) աղտեղություն - մաքրություն, սեղմ - ճապաղ, հեղհեղուկ - անհողորդ
- 4) կշտամբել - գանահարել, իրագել - անտեղյակ, բացասում - հաստատում

7

Ո՞ր տարբերակում է համանուն բառերից մեկը սխալ բացատրված:

- 1) *հորդ* – տեղատարափ, *հորդ* – քո հոր
- 2) *մատյան* – գիրք, *մատյան* (գունդ) – հեծելագոր
- 3) *մեկնել* – մեկնաբանել, *մեկնել* – կարկամել
- 4) *կողակից* – ամուսին, *կողակից* – կողակ ձկից

8

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) անվանացանկ, գորահավաք, հովասուն, քննախույզ
- 2) նրբաքիմք, ռամկավար, առատաձեռն, կատվառյուծ
- 3) ամրոցամերձ, շողարձակ, կրափոշի, կարգազանց
- 4) ուղղաթիռ, վիրակապ, ավարառու, էջանիշ

9

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ:

- 1) երկնաքեր, սևամորթ, նետաձիգ, քարտաշ
- 2) հայագետ, գործագուրկ, մարդասեր, ծաղկաթերթ
- 3) սերմնացան, գորամաս, անասնապահ, հրձիգ
- 4) չափահաս, վառելանյութ, ծխամորձ, ձրիակեր

10

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ու* հոլովման:

- 1) կիրակի, ամուսին, աղախին, բարդի
- 2) պատանի, որդի, պապ, գարի
- 3) անկողին, գինի, լուցկի, վազել
- 4) այգի, երեխա, օղի, կաղին

11

Ըղձական եղանակի քանի՞ բայաձև կա տրված հատվածում:

*Իմ գերեզմանին դուք չմոտենաք,
Թողե՛ք, որ հանգչի իմ սիրտը հոգնած,
Թողե՛ք, որ լինեմ հեռավոր, մենակ,
Չգգամ, որ կա սեր, և՛ ցնորք, և՛ լաց...*

- 1) վեց
- 2) երկու
- 3) չորս
- 4) հինգ

12

Ո՞ր նախադասության մեջ կապ չկա:

- 1) Նա, ըստ այդ որոշման, պետք է հանդիպեր նրան որևէ չեզոք տեղում և հասցներ ազարակ:
- 2) Բայց սովորաբար նա ինձ մոտ է գիշերում. այս երեկո եթե վաղ գա, հենց այս գիշերվա գնացքով կճանապարհեմ:
- 3) Չիմացա՝ ինչպես ճաշեցի, որովհետև ինձ շատ էր հետաքրքրում այն տեսակ-ցուքյունը, որ պիտի ունենայի Սառայի հետ:
- 4) Նա իսկույն բաժանվեց ինձնից այնքան ուրախ ու հանգստացած, որ կարծես այլևս ոչ մի դժբախտություն չէր անհանգստացնում իրեն:

13

Ո՞ր նախադասության մեջ չեզոք սեռի բայ չկա:

- 1) Նա փախավ մի քսան քայլ հեռու, կույ չեկավ մի ծառի տակ և գիրքը թևի տակ առավ:
- 2) Ջարմացած նայեցի նրա դեմքին. այդ դեմքն արտահայտում էր միաժամանակ և՛ գայրույթ, և՛ պաղատանք:
- 3) Ուղեկցուհիս շատ էր տխրել և այլևս բոլորովին չէր խոսում:
- 4) Եվ ես, որ երբեք չեմ իմացել սենտիմենտալություն, ուզեցի հրացանս առնել և հենց նրա աչքի առջև փշրել այն:

14

Ո՞րը անդեմ նախադասություն չէ:

- 1) Երկրաշարժից փլատակված քաղաք. անմեղ զոհեր:
- 2) Նորից անձրևում է տխուր, միապաղաղ:
- 3) - Ողջո՞ւյն քեզ, պայքա՛ր, կյա՛նք ու տառապա՛նք:
- 4) Չսիրել, չտենչալ, չկանչել ...

15

Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- 1) Նա վայր դրեց երեխային և հյուրերի հետ դուրս եկավ՝ վանքի բաժինները տեսնելու:
- 2) Ժողովուրդը հեքիաթների մեջ է արտահայտում իր իղձերը:
- 3) Շատ մի խորացիր անորոշության լաբիրինթոսում:
- 4) Ազատ ժամանակ նրա հիմնական զբաղմունքը ընթերցելն է:

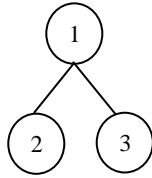
16

Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ներգործող անուղղակի խնդիր:

- 1) Ես ինձնից գոհ եմ, որովհետև ահա երեկվա գյուղացի՝ հիմա լրիվ ազատված եմ հովիվ դառնալու և **հողացավից** նվալու վտանգից:
- 2) Փոքրիկը **վախից** գունատվել էր ու ամբողջ մարմնով դողում էր:
- 3) Ի՞նչ է պահանջվում գյուղի **ղեկավարությունից**, պահանջվում է, որ թույլ տան ձի պահել:
- 4) Տեսնելով կրկեսում վալս պարող այդ ձիուն, ես զգացի, որ ինձ համար թանկ է բեռնաձին, որ մշտապես քրքրվում է **բռռերից**:

17

Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Պատվիրելով, որ ուսելիքի կապոցը տանեն դեպի կայարան, ինքը ևս իր քայլերն ուղղեց դեպի այն մենավոր տունը՝ հովանավոր պատշգամբ և շուրջը ծառերի ստվեր ունեցող:
- 2) Տիրացուի կարճ ու գիրուկ մարմինը, որ նստած լինելու պատճառով կորացել էր, նմանվում էր մի տձև կիսագնդի, որի վրա գլուխը շարժվում էր կարծես առանց պարանոցի:
- 3) Պետրոսը, ուշիուշով նայելով ուղեկցին, զգաց այնպիսի մի անհանգստություն, որ պաշարում է մարդուն զզվանք զգալուց առաջ:
- 4) Խճուղու մի քանի կեռմաններ անցնելուց հետո հորիզոնը դարձյալ փակեցին նոր, կանաչ սարալանջեր, որոնք, հետզհետե դեպի վեր բարձրանալով, ձգվում, հասնում էին մինչև հեռվում երևացող սարերը:

18

Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Այդ մարդաշատ քաղաքում ես ոչ միայն ծանոթացա իմ կյանքի ընկերոջ հետ, այլև հաղորդակից եղա նրա դարավոր մշակույթին:
- 2) Դանդաղ մոտեցավ խմբին և սկսեց խոսել Աստծուց ու աստվածայինից:
- 3) Ես երախտապարտ եմ Ձեզնից այդպիսի օգնության համար:
- 4) Լուսնի խավարումը համընկավ այդ ահեղ ճակատամարտի սկսվելուն:

19

Անուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Մի օր նա Շիրվանգադեին ասաց, որ այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց ինքը չի կարծում, թե նրանք կարողանան որևէ լուրջ գործ սկսել:

- 1) Մի օր նա Շիրվանգադեին ասաց.
 - Այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց ես չեմ կարծում, թե նրանք կարողանան որևէ լուրջ գործ սկսել:
- 2) Մի օր նա Շիրվանգադեին ասաց.
 - Այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց ինքը չի կարծում, թե նրանք կարողանան որևէ լուրջ գործ սկսել:
- 3) Մի օր նա Շիրվանգադեին ասաց.
 - Այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց դու չես կարծում, թե նրանք կարողանան որևէ լուրջ գործ սկսել:
- 4) Մի օր նա Շիրվանգադեին ասաց.
 - Այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց ես չեմ կարծում, թե նրանք կարող են որևէ լուրջ գործ սկսել:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ չպիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Վարդանի հիշողությունը չխաբեց նրան գյուղը պետք է այնտեղ լիներ որտեղից նշմարվում էին լույսի նշույլներ:
- 2) Մենյակի մեջտեղում կանգնել էր ուրիշ մարդ նրա աչքը ծաղկամանի վրա չէր ոչ էլ միտքը ծաղկած ծիրանենիների փողոցում:
- 3) Այդ գովելի պատմությունը տպագրվեց ցանկալի է որ այդպիսիք և դրա նմանները շատանային և ընդօրինակվեին հայ ազգի մեջ:
- 4) Վարդանը մեկիկ-մեկիկ հիշում էր այդ ամենը կանանց հյուրասիրությունը գեղջուկների պարզ գրույցը գիշերային աստղալի երկինքը:

21

Խաչատուր Աբովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպից ո՞ւմ խոսքն է ներկայացված տրված հատվածում:

«Ես ի՞նչ գիտեմ՝ տերտերն ի՞նչ ա, ժամն՝ ինչ: Էդպես բաները էս հաստ գլխումը, հազար տարի էլ ասեմ, մեռնիմ, կտրիմ, ոտներս քարեքար տամ, տուն չի՛ գնալ, տո՛ւն: Պարտականը նա ըլի, որ ինձ կարդալ չի սովորցրել, ամա բանը մենակ կարդալումը չի: Ինչ կուզե ասեն, ես իմ կոպիտ գլխովը էնպես եմ կարծում. նհախ տեղը՝ դատած մայր ուտիլը ու դարտակ քնիլը հարամ ա: Մարդ պետք է ինքն էլ աշխատի, որ կերածը հալալ ըլի»:

- 1) Մուսայի
- 2) գյուղացի Հարությունի
- 3) Աղասու
- 4) տանուտեր Օհաննեսի

22

«Մասունցի Դավիթ» էպոսում ինչո՞ւ է Դավթի ձեռքի Խաչ պատերազմին սևանում:

- 1) Երդվել էր մարտի ելնել Պղնձե քաղաքի թագավորի թշնամիների դեմ և ազատել նրան հարկից, բայց խոստումը դրժել էր:
- 2) Խոստացել էր փահլևաններին ամուսնացնելուց հետո շտապ դառնալ Խանդութի ու զավակի մոտ և ուշացել էր:
- 3) Երդվել էր յոթ օրից վերադառնալ Չմշկիկ Սուլթանի մոտ, որ կռվեն, և մոռացության էր տվել:
- 4) Հովիվներին խոստացել էր վանքից հարիսա բերել, բայց 40 ավազակների դեմ կռվի մեջ մտնելով՝ մոռացել էր:

23

Պետրոս Դուրյանի «Իմ ցավը» բանաստեղծության տողերի ո՞ր հերթականությունն է ճիշտ արտահայտում այդ տողերի հաջորդականությունը:

1. Գրկել՛ սա ցուրտ հողակույտը
2. Դեռ չը գրկած էակ – փունջ մը
3. Ժըպտե, գեղե, հուրե շաղյալ
4. Ո՞հ չէ՛ այնչափ ցավ ինձ համար

- 1) 1, 2, 3, 4
- 2) 2, 3, 4, 1
- 3) 2, 3, 1, 4
- 4) 3, 2, 1, 4

24

Տրված հատվածներից ո՞րը Ավետիք Իսահակյանի որ ստեղծագործությունից է լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ:

1. Տիեզերական հազարահանդես դու մեծ խրախճանք, բարի՛ արեգակ, Սհա իմ հոգին՝ մի ծարավ բողբոջ, թափի՛ր նրա մեջ գինիդ անապակ:
2. Տեսան շքեղ մեր ապագան, անընկճելի ազատ ոգին, Հայրենիքի սիրո համար միշտ բարձրացրած Թուր-Կայծակին:
3. Այդ հողն է նրան ծնել ու սնել, Իր մայրն ու հայրը այդ հողն են դառել:
4. Գու պիտի հնչե՛ս, հնչես հաղթակա՛ն, Իմ հի՛ն հայ լեզու՝ քա՛ղցր ու սրտաբո՛ւխ:

ա. «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները»

բ. «Հայրենիքիս»

գ. «Աբու-Լալա Մահարի»

դ. «Հայրենի հողը»

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
- 2) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 3) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ա
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ

25

Ո՞ր պնդումն է սխալ Միսաք Մեծարենցի ստեղծագործության վերաբերյալ:

- 1) «Նավակները» բանաստեղծության մեջ Մեծարենցը ներկայացնում է մարդկային անկատար իղձերի ու սպասման տրամադրությունները:
- 2) «Հյուղը» բանաստեղծությունը տոգորված է անանձնական սիրո տրամադրություններով:
- 3) Մեծարենցը աստվածացնում է բնությունը, նրա շարժման յուրաքանչյուր ակնթարթի մեջ զգում Աստծու շունչը:
- 4) Գյուղի թեմայով գրված բանաստեղծություններում Մեծարենցը արտացոլում է գեղջուկի սոցիալական կյանքի ծանր պայմանները:

26

Տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

- ա. Հույսը հատավ... Ու լաց եղավ
- բ. Տխուր աղջիկն արքայի
- գ. Որ լիճ կապեց արտասուքը
- դ. Ծածկեց քաղաքն ու ամրոց
- ե. Ծամփաներին ամայի
- զ. Նայե՛ց, նայե՛ց սարերն ի վեր
- է. Էսպես անցան շատ տարիներ
- ը. Էնքա՛ն արավ լաց ու կոծ

- 1) ա, բ, գ, է, ը, դ, զ, ե
- 2) ա, գ, բ, գ, դ, է, ը, ե
- 3) է, գ, բ, ա, ե, ը, գ, դ
- 4) է, բ, գ, ե, ա, ը, գ, դ

27

Խոսքերից ո՞րը Լևոն Շանթի «Հին աստվածներ» դրամայի նշված հերոսներից որինն է:

1. «Այդ եկեղեցին շիներ ենք մեզի համար, մեր սիրո Աստծուն համար»:	ա. Քողավոր
2. «Ձիս ու սուրս թե հերքի չեկավ, կուտայի քեզի և աղջիկս»:	բ. Իշխան
3. «Այն Հովհաննեսը, ան մեռած է վաղուց: Իսկ հիմա հոս կեցած է վանական մը, գրեթե ծերունի մը, հեռու արքունիքեն ու ամենքեն...»:	գ. Իշխանուհի
4. «Իջե՛ք, իջե՛ք, երազներ, իջե՛ք զգո՛ւյշ, երազներ...»:	դ. Վանահայր
-
- 1) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-ա
 - 2) 1-դ, 2-բ, 3-գ, 4-ա
 - 3) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-գ
 - 4) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-դ

28

Ո՞ր շարքում Գրիգոր Չոփրայի «Այինկա» նորավեպի հերոսներից չկա:

- 1) Հակոբոս, Տիգրանուհի, Վասիլիկ
- 2) Սահակ, Չարդար, Սրաֆիոն Գասպարիչ
- 3) Պերճուհի, Մարտիրոս, Սմբատ
- 4) Հուսեփ աղա, Սուրբիկ հանըմ, Հաճի Տյուրիկ

29

Ո՞ր հատվածն է Պարույր Սևակի «Վարք մեծաց» բանաստեղծությունից:

- 1) Նա օտար հրի ճարակի դիմաց
Մեր ինքնությունը կոփեց ու կռեց...
- 2) Նրանք ծնվում են իրենց ծնողի անօգնությունից,
Որպեսզի դառնան նոր գորեղություն:
- 3) Դու, որ սայթաքել ու վայր ես ընկել,
Ընկել ես, սակայն երբեք չես ծնկել...
- 4) Մերում են նրանք և այն ծերուկից,
Որ նախընտրում էր ապրել տակառում:

30

Ինչո՞վ է ավարտվում Ակսել Բակունցի «Խոնարհ աղջիկը» պատմվածքը:

- 1) Խոնարհը մերժում է ուսուցչի սերը և ամուսնանում ուրիշի հետ:
- 2) Տարիներ անց Խոնարհը փնտրում և գտնում է իրենց գյուղի նախկին ուսուցչին:
- 3) Մեկ տարով գյուղ՝ ուսուցչության մեկնած երիտասարդը վերադառնում է՝ անավարտ թողնելով սկիզբ առած սիրո պատմությունը:
- 4) Տասներկու տարի անց գործնական այցով կրկին գյուղ եկած հերոսը հանդիպում է Խոնարհին, որին ճանաչում է միայն աչքերից:

31

Ո՞ր պնդումը Եղիշե Չարենցի «Դանթեական առասպել» պոեմի վերաբերյալ ճիշտ չէ:

- 1) Պոեմի կենտրոնական դեմքը ինքը՝ զինվոր բանաստեղծն է:
- 2) Պոեմը սկսվում է պատերազմ մեկնող երիտասարդ կամավորների ուրախ տրամադրությամբ:
- 3) Պոեմում կռվի որևէ դրվագ անմիջականորեն չի ներկայացվում:
- 4) Պոեմում բանաստեղծը նկարագրում է պատերազմի հետքերը Կարսից մինչև Վան ընկած ճանապարհին:

32

Ո՞ր տարբերակում փոխաբերություն չկա:

- 1) Եվ մահամերձն ալ կ'ուզե երկու բան,
Նախ՝ կյանքը, վերջը՝ լացող մ'իր վրբան:
- 2) Չյունն էլ արևի ջահել համբույրից
Ուրախ լալիս է դաշտերի վրա:
- 3) Սարի հետևում շողերը մեռան.
Անուշ դաշտերը պատեց կապույտ մեզ:
- 4) Ջրերն են անվերջ միգում հեկեկում,
Իմ սիրտն է լալիս կարոտով անհուն:

33

Տրված բառերից քանիստ՞ն է գրվում *և*.

բա-բեր, ա-պաճույճ, ա-պատկառ, ա-պայման, ա-բիռն, բա-բիռ, ա-փույթ, ա-բրոս, ա-պարփակ, ա-բիծ, Մա-վել, հա-պատրաստից:

34

Բառերից քանիստ՞ արմատին կարող է միանալ *տար(ա)*- նախածանցը և բառ կազմել (առանց երկրորդ ածանցի).

հանքափոր, ձևական, ուղեբեռ, կուսակցություն, կետադրություն, գիրանալ, երկսեռ, դժբախտաբար, կցկտուր, կարգապահ:

35

Տրված գոյականներից քանի՞սն ունեն հոլովական գուգաճևություն.

տեր, ծնունդ, հույս, տալ, սկեսուր, թոնիր, գալուստ, սյուն, արյուն, սկեսրայր:

36

Տրված հատվածում քանի՞ հատկացուցիչ կա:

Միջանցքի երկար, կոշտ ու կոպիտ տաշված դռները ձեղնահարկի տարբեր հատվածներն էին տանում, ու թեև լույսի ոչ մի ճառագայթ անմիջաբար ներս չէր թափանցում, միջանցքի այդ հատվածում այնքան էլ մութ չէր. տարբեր կողմերում դեպի դուրս բացվող նեղ լուսամուտներ կային:

37

Նախադասություններից քանիստ՞ն կետադրական սխալ կա:

- Միակ ուղևորը, որը լռելյայն նստած լաստանավի աջ եզրին, մի ձեռքով խաղում էր կապույտ կոհակների հետ, նկարիչ Փանոս Թերլեմեզյանն էր:
- Տասներեքերորդ դարում՝ օրըստօրե փթթող Անի քաղաքում, ապրում էր մի իշխան՝ Անանիա անունով:
- Փոքրիկներից ութ-ինը քայլ հեռու՝ հինավուրց տան շենին, նստած էր մի երիտասարդ կին՝ գույնզգույն զգեստով. նա այդ երեխաների մայրն էր:
- Բոլորն արդեն գիտեին՝ պատվավոր հյուրը ժամանում է, և պատրաստվում էին ըստ պատշաճի դիմավորելու նրան:

38

Հովհաննես Թումանյանի «Գիքորը» պատմվածքի վերաբերյալ պնդումներից քանիստ՞ն սխալ չկա:

- «Գիքորը» պատմվածքի որոշ դրվագներ վերցված են հենց իր՝ Թումանյանի կյանքից:
- Գիքորի համագյուղացիները, հանդիպելով նրան քաղաքում, չեն կարողանում նրան համոզել և իրենց հետ գյուղ տանել:
- Պատմվածքում ներկայացվում է հայկական գյուղի սոցիալական ծանր դրությունը:
- Որդուն քաղաք տանելով՝ Համբոն մեծ հույսեր էր կապում նրա հետ, մինչդեռ քաղաքում ձրի ծառայող Գիքորն ինքն էր կարոտ հարազատ մեկի օգնության:

39

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա.

1. գարեջրատուն,
2. խառնամուսնություն,
3. ծխամոլ,
4. կանխադրույք,
5. մտայնություն,
6. նախատրամադրել,
7. լուսազգայուն,
8. նրբահյուս,
9. ջրվեժ:

40

Նշել այն դարձվածքների համարները, որոնց իմաստը սխալ է բացատրված.

1. դուռը ցույց տալ – վռնդել,
2. դափնիների վրա հանգստանալ – այլևս չառաջադիմել,
3. ծուխը քամուն տալ – օջախ վառել,
4. գլխին տալ – ճնշել,
5. դաս առնել – ուսուցչություն անել,
6. գուռնայի տակ պարել – հարսանիքի մասնակցել:

41

Նշել այն հատվածների համարները, որոնցում պակասավոր բայ չկա:

1. Վառվում է մոմը դողդոջ փայլերով
Հեռու անկյունում,
Ելնում ես անխոս, հպարտ քայլերով,
Մահապարտի պես այնտեղ ես գնում:	3. Չկան օրերն ահարկու,
Չկա ժամ ու ժամանակ,
Ուրվական ենք մենք երկու
Միշտ իրար հետ, միշտ մենակ:
2. Բոլոր հույսերին օրոր է ասում,
Օրոր է ասում,
Բարբախուն սիրտս գրկել է ուզում.
Անխար խնդություն ոսկե երազում:	4. Ոսկեհանդերձ եկար և միզաքող,
Տխուրաչյա՛ աշուն, սիրա՛ծ աշուն:
5. Տեսնո՞ւմ ես՝ որքան, որքան արագ
Անցնում են բոլորն ու դառնում հուշ:

42

Նշել նախադասության ձևաբանական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Հասկանալի էր, որ նման պայմաններում ինձ տրված չէր հանգիստ հոգով զբաղվել իմ գործով. զգում էի, որ իմ նյարդերը սկսում էին բողբոջել, բացի դրանից, օրիորդը աստիճանաբար անտանելի էր դառնում ինձ համար:

1. **զգում էի** – դիմավոր բայ, սահմանական եղանակ, **բացի** – կապ, երկդրություն
2. **աստիճանաբար** – վերաբերական, **համար** – կապ, հետադրություն
3. **դառնում էր** – անկանոն բայ, անկատար անցյալ, **որ** – ստորադասական շաղկապ
4. **նման** – կապ, **ինձ** – անձնական դերանուն, տրական հոլով
5. **զբաղվել** – անորոշ դերբայ, չեզոք սեռ, **գործով** – գոյական, գործիական հոլով

43

Նշել ստորոգելի երկրորդականով նախադասությունների համարները:

1. Ես նա եմ, հենց նա,
Ով մարդկանց մերժել չի կարողանում:
2. Այդ ո՞վ է ասել՝ նորից եմ սիրում:
3. Այստեղ էականն է այն, որ դու մեզ հետ ես:
4. Այս պահին գլխավորն այն է, որ մենք չդավաճանենք ինքներս մեզ:
5. Լավ ընկերը նա չէ, ով ամեն ինչում իր շահն է հետապնդում:
6. Առայժմ այն է հասկացել միայն,
Որ ինքը մեծ ու աններելի սխալ է գործել:

44

Գ-ասավորել համարները այն հերթականությամբ, որը համապատասխանում է պարբերությունների տրամաբանական հաջորդականությանը:

1. Անցկացվել են չորս տարին մեկ անգամ սրբազան Օլիմպոսում՝ Քրոնիոն լեռան ստորոտում, և քիչ-քիչ ընդարձակվել են դրանց ընդգրկման աշխարհագրական սահմանները՝ ներառելով նորանոր կղզիների մարզիկների: Քառասուներորդ խաղերից սկսած՝ մասնակցության թույլտվություն են ստացել փոքրասիական և հարավիտալական գաղութների հույները. բարբարոսների ներկայացուցիչները կարող էին լինել սոսկ հանդիսատես:
2. Խաղերի արդյունքները գրոյացվել են ապաշնորհ բռնակալի մահից հետո, ապա արգելվել ընդհանրապես, բայց ուշագրավ է մի բան. մարմարյա սալիկի վրա արձանագրված վերջին հաղթողի անունը Վարազդատ Արշակունի արքայի անունն է (գահակալել է 374-378 թթ.), որը 394-ի խաղերում հաղթել է կռփամարտում: Սեր օրերում դրանք մարզական ամենազանգվածային միջոցառումներից են:
3. Եթե հավատանք հին հունական հաշվարկներին, 394 թ. հռոմեական կայսր Թետոսիոս Առաջին Մեծի կողմից արգելված համահունական օլիմպիական խաղերը եղել են թվով 293-րդը: Օլիմպիական խաղերը հիմնադրվել են Ջևս աստծու պատվին և դարձել ամենանշանավորը համահունական բոլոր խաղերի մեջ:
4. Հետագայում խաղերը տեղափոխվել են Հռոմ, ապա՝ կրկին Հունաստան, որոշ տիրակալների օրոք ձեռք բերել նախկին հնչեղությունը կամ անտեսվել: Խախտվել է անցկացման ժամանակացույցը, ինչպես Ներոնի օրոք, որը նաև հրամայել է ջարդել նախորդ բոլոր հաղթողների արձանները, ավելացրել նոր՝ երգիչների մրցույթ, որի հաղթողն ինքն է եղել, զավթել է մարտակառքի մրցության հաղթողի պսակը, քանի որ եղել է միակ մասնակիցը: Ասում են՝ երկու անգամ ընկել է մարտակառքից մինչև եզրագծին հասնելը:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Ո՞ր, քանի՞* հարցական դերանուններից *-երորդ* ածանցով կազմվում են թվականներ:
2. *Ոչ ոք* դերանունը հոլովվում է՝ ստանալով *ու* հոլովիչ:
3. *Ինչ-որ* անորոշ դերանունը նախադասության մեջ հանդես է գալիս իբրև որոշիչ:
4. *Այս, այդ, այն* ցուցական դերանունները նախադասության մեջ կարող են մատնանշել և՛ առարկայի հատկանիշ, և՛ առարկա:
5. *Ես ինքս, դու ինքդ, նա ինքը* կապակցությունների երկրորդ բաղադրիչները բացահայտիչներ են:
6. *Այսքան, այդքան, այնքան* ցուցական դերանունները գործածվում են թե՛ որպես գոյականի, թե՛ որպես բայի լրացում:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում անջատ.

- 1) աջ (ու) ահյակ, կուժ (կոտրուկ), սարն (ի) վեր, ձեռք (ձեռքի)
- 2) գնալ (հասնել), բուսել (առ) բուսել, առք (փառք), ալ (կարմիր)
- 3) դեմ (հանդիման), տարուց (տարի), ի (դեպ), Սանկտ (Պետերբուրգ)
- 4) հանել (բերել), ոտք (ոտքի), կրակ (ու) բոց, ծափ (ողջույն)

47 Ո՞ր շարքում մեծատառի գրության սխալ կա.

- 1) Մշո Առաքելոց վանք, Սուրբ Գևորգ եկեղեցի, Սյունյաց անտառ, Մար Աբաս Կատինա
- 2) Փոքր Ասիա, Օսմանյան կայսրություն, Վերին Շեն, Շիրակի մարզ
- 3) Վինսենթ Վան Գոգ, Վերին Դվին, Սուրբ Ղազար կղզի, Ազգային ժողով
- 4) Մարոկկոյի Թագավորություն, Հարյուրամյա պատերազմ, Հայաստանի հանրապետական կուսակցություն, Հարուն ալ Ռաշիդ

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կամ բառաձևերում է ձայնավորը հնչյունափոխվել բաղաձայնի.

- 1) բարություն, լվի, առվեզր, կկվականչ
- 2) վայրկենասալաք, հոգյակ, ձվածեղ, չվացուցակ
- 3) կղզեբնակ, լեզվանի, կատվածագ, թթվահամ
- 4) աղվամագ, ալյակ, ուրվական, մեղվապահ

49 Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը կամ բառաձևերը համանուններ չեն:

- 1) գրքի *երես* – *երես* առնել
- 2) *երամակից* թռչուն – ձիերի *երամակից*
- 3) *դատել* հանցագործին – դառը *դատել*
- 4) *թզի* չիր – մի *թզի* չափ հող

50 Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն չկա.

- 1) **ոտքը կապել** – արգելք լինել, **ջուր ծեծել** – սուտ լուրեր տարածել
- 2) **իրար օձիք բաց չթողնել** – իրար կաշել, **ձայն ձայնի տալ** – բլեթն տալ ինչ-որ մեկին
- 3) **գլուխը խառը լինել** – որևէ գործով խիստ զբաղված լինել, **ծովային գայլ** – ծովային գործին շատ հմուտ
- 4) **աչքը բաց** – ճարպիկ, **երես չունենալ** – կեղծել

51 Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ չկա:

- 1) Թեև մրցակիցը ուժեղ էր, բայց իր համառության պատճառով մարզիկը կարողացավ հաղթել նրան:
- 2) Գիտնականների՝ տիեզերքի ուսումնասիրությանն ուղղված ջանքերը գերծ են շահադիտական ամեն տեսակի նպատակներից:
- 3) Ժողովուրդը փառաբանում էր ռազմական օդաչուի անօրինական սխրանքը:
- 4) Մեծ իմաստասերը գրեց, թե տկարամիտ են այն գլուխները, որոնց թույր կարծիքով Երկիրը լեռներից է շինված. լեռներից միայն Հայքն է շինված:

52 Տրված բառերից քանի՞սն են հապավումներ.

խնայքանկ, արտգործնախարար, տեխզնում, կազմբաժին, պետառևտուր, պատրարտուղար, հեռատեսիլ, ֆիննախ, աշխարհասփյուռ, մանկխորի:

- 1) յոթը
- 2) բոլորը
- 3) ինը
- 4) ութը

53 Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Աչքերիդ փայլից երևում է, որ նպատակդ կատարվել է:
- 2) Հրաշալի վարդերը ձեռքներիս՝ անհամբեր սպասում էինք օդանավի վայրէջքին:
- 3) Մեպտեմբերի քսանմեկին հայերս մեծ շուքով տոնեցինք Հայաստանի անկախության պանծալի քսանամյակը:
- 4) Մնայլ խորհրդածությունները թույլ չտվեցին գիշերս աչք փակել:

54 Ո՞ր շարքի բոլոր ժամանակաձևերն են պարզ դիմավոր ձևեր:

- 1) չեմ գնա, հարգի՛ր, վեր կենայի, պարապեիմք
- 2) պիտի վեր կենաս, մի՛ մոռացիր, լաց մի՛ լինիր, կերանք-խմեցինք
- 3) մի՛ գնա, չի կորել, նե՛րս եկ, ձեռք տվեց
- 4) պիտի դուրս գամ, ուտում-խմում են, վե՛ր կաց, թույլ կտամ

55 Ո՞ր նախադասության մեջ դերանուն չկա:

- 1) Անտոնը կրակեց. միսի մեջ տեսա, թե ինչպես աղվեսը գլորվեց:
- 2) Ձյունը դեռ չէր հալվել, բայց արևի ջերմությունից արդեն զգացվում էր, որ գարունը բոլորովին էլ հեռու չէ:
- 3) Մի քանի տեղ աղվեսը ուժասպառ ընկել էր, արյունն ավելի շատ էր հոսել, և ձյունի վրա թափվել էին մորթու մազերը:
- 4) Կրակոցից ծառի ճյուղերից ձյուն թափվեց, բայց վառողը չխանձեց ոչ մի աղվեսի մորթի:

56 Ո՞ր շարքի բոլոր վերաբերականներն են հաստատական:

- 1) հիրավի, ինչ խոսք, մինչև անգամ, նույնիսկ
- 2) իրավ, անխոս, իսկապես, անտարակույս
- 3) անշուշտ, այնուամենայնիվ, հարկավ, արդարև
- 4) ահավասիկ, իսկևիսկ, անպատճառ, մանավանդ

57

Ո՞ր տարբերակում պարագա չկա:

- 1) Օրը գնաց հավասարվեց
Հազար տարվա մեռելներին:
- 2) Ես սիրում եմ նստել ամեն իրիկուն
Պատուհանիս առաջ երկար ժամեր...
- 3) Ինչո՞ւ ապշած եմ, լճակ,
Ու չեմ խայտար քո ալյակք:
- 4) Եվ ծվվաց աշխարհով մեկ
Լույսը առավոտի:

58

Ո՞ր նախադասության մեջ ընդգծվածը դերբայական դարձված չէ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նրան կանչում էր անտառը **խորհրդավոր ձայներով:**
- 2) Ծառաները **զլխարկները հանած** խոնարհվեցին մինչև գետին:
- 3) Ես կախարդ եմ **ապագան գուշակող:**
- 4) Եվ **կտրուկ շուռ գալով** տեսավ դեպի իրեն եկող մարդկանց:

59

Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչ չկա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Միակ մարդը որ կողմնակից էր բյուզանդական կայսեր Կեսարի հրամանին նրա հավատարիմ զինակիցն էր:
- 2) Ասորեստանի թագուհի Շամիրամը լսած լինելով Արայի բոլորին ապշեցնող արտառոց գեղեցկության մասին տոչորվում էր նրան տիրանալու անհագ ցանկությամբ:
- 3) Այդ առեղծվածային դրամները իբրև արծաթյա և ոսկյա բախտավորության խորհրդանիշներ հատուկ կտրվել էին նոր տարվա համար:
- 4) Նրան մեծ պատիվներով ու շուքով առաջնորդեցին Աշոտ արքայազնի հոր Գագիկի նստավայրը:

60

Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Ամբողջ զիշեր մայրն անհամբեր սպասում էր տղայի՝ տուն վերադառնալուն:*
Ամբողջ զիշեր մայրն անհամբեր սպասում էր, որ տղան տուն վերադառնա:
- 2) *Ուսուցչի ներս մտնելուց հետո երեխաների զվարթ աղմուկը դադարեց:*
Հենց որ ուսուցիչը ներս մտավ, երեխաների զվարթ աղմուկը դադարեց:
- 3) *Ամենամեծ հայրենասերը իր հայրենիքը երբեք չլքողն է:*
Նա, ով երբեք չի լքում իր հայրենիքը, ամենամեծ հայրենասերն է:
- 4) *Արամի պարտության մասին գիտեին բոլորը՝ մրցության պահին այնտեղ ներկա եղած մարդիկ:*
Արամի պարտության մասին գիտեին բոլոր մարդիկ, ովքեր մրցության պահին այնտեղ ներկա էին:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ չկա:

- 1) Երբ արդեն ներսում էր, ասաց, որ քաղցած չէ, ուզում է քնել. նա ամեն կերպ ճգնում էր կռահել՝ այդ վատ բանը կատարվե՞լ է, թե՞ ոչ:
- 2) Նա, անակնկալի գալով, գրեթե ցնծաց, երբ մի պահ հանկարծ զգաց, որ կարողանում է թղթի վրա մարդկանց դիմագծեր ուրվագծել՝ անզամ աչքերը փակած:
- 3) Մենելայոսը գրկաբաց ընդունեց եկվորներին և հյուրընկալության հենց առաջին օրը նրանց պատվին մի ճոխ խնջույք կազմակերպվեց, որը ժամեր անց՝ կեսգիշերին, վերածվեց արբշիռ գինարբուքի:
- 4) Ինչևէ, փաստն այն էր, որ պայթյունը միայն թեթևակի ցնցել էր շենքը՝ թողնելով այն անվնաս մնա, բայց դժոխսային մեքենայի՝ սարսափ առաջացրած պայթյունից հրդեհ էր բռնկվել:

62

Ստեղծագործություններից յուրաքանչյուրում պատկերված իրադարձությունները պատմական ո՞ր ժամանակաշրջանին են վերաբերում:

1. Խաչատուր Աբովյան, «Վերք Հայաստանի»	ա. 4-րդ դար
2. Բաֆֆի, «Սամվել»	բ. 5-րդ դար
3. Դերենիկ Դեմիրճյան, «Վարդանանք»	գ. 10-րդ դար
4. Մուրացան, «Գևորգ Մարգալետունի»	դ. 1826-1827 թթ.

- 1) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ
- 2) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-բ
- 3) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ
- 4) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ

63

Նշված հատկանիշները բանաստեղծական ո՞ր տեսակին են բնորոշ:

Ութտողանի բանաստեղծություն է, որի առաջին տողը նույնությամբ կրկնվում է որպես չորրորդ և յոթերորդ տող, իսկ երկրորդ տողը՝ որպես ութերորդ:

- 1) տրիոլետ
- 2) հայրենի
- 3) սոնետ
- 4) գազել

64

Բառերից քանիստ՞ւմ և՛ արմատի, և՛ ածանցի հնչյունափոխություն կա.

գիտնական, միջնորդագիր, դատաքննչական, գնդացրորդ, գնացուցակ, նատաշրջան, հայրենասիրություն, երգչախմբային, մրցութային, վայելչադեմ:

65

Բառերից քանիսի՞ր քացատրությունն է սխալ.

հոմանի – մերկ, **ապսպրել** – պատվիրել, **անըստգյուտ** – կասկածելի, **աճապարել** – շտապել, **առաքել** – քայլել, **քողտիկ** – հյուղակ, **քարվանսարա** – ուղտերի քարավան:

66

Միայն արևմտահայերենին բնորոշ քանի՞ բառաձև կա տրված հատվածում:

Ջմրուխտներով կը ծփա դաշտը անհուն:
Ծիտը կ'երգե թառած հասկի մ' օրորուն,
Մինչ իր տակեն ցորյաններու մոլեգին
Ծովեր կանցնին...

67

Նշել այն հատվածների համարները, որոնցում մեկից ավելի սուկածանցավոր բայ կա:

1. Անցած օրերս շարքերով դալուկ
Շողում են ահա և անհետանում,
Չգիտեմ՝ կյանքը ինձ ուր է տանում,
Ամեն ինչ հարց է, մթին հանելուկ:
2. Կար մի դյուբական ուրիշ ժամանակ,
Ես թողնում էի օրերս մենակ
Եվ այս աշխարհից սլանում հեռու:
Ուղիների մեջ իմ սերը կորած՝
Էլ չորոնես: Մթնում մոլորված՝
Գառը խոհերս գրկեմ, հեկեկամ:
4. Որքան էլ գիշերն ահավոր իջնի,
Եվ ուր էլ գնամ գլուխ դնելու,
Հարագատ մի հող ես չեմ գտնելու
Սև ճանապարհիս օրերում դժնի:
5. Այս ցուրտ երկրի անհայտում անհուն
Ընկնել և կորչել և ննջել հավետ,
Ոչնչանալ ու մռռացվել քեզ հետ,
Ավերվա՞ծ երագ, հայրենակա՛ն տուն:

68

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Մրտմաշուկ կասկածը և հուսալքությունը, բեմ մտնելու երկյուղը շատ անգամ իմ անքուն գիշերների ուղեկիցն են եղել, սակայն ցավագնորեն զսպել եմ արցունքներս ու կուչ եկել:

1. **զսպել եմ** – պարզ ստորոգյալ, **արցունքներս** – ուղիղ խնդիր
2. **սրտմաշուկ** – որոշիչ, **կասկածը** – ենթակա
3. **գիշերների** – հատկացուցիչ, **կուչ եկել** – բաղադրյալ ստորոգյալ
4. **իմ** – հատկացուցիչ, **անքուն** – ձևի պարագա
5. **ուղեկիցն են եղել** – բաղադրյալ ստորոգյալ, **ցավագնորեն** – ձևի պարագա

69

Նշել թվերը՝ ըստ տողերի ճիշտ հաջորդականության:

1. Առկայծում են կարոտագին, երագուն
2. Այն աստղերը՝ որպես մոմեր սրբազան
3. Մեղմ գիշերի գեղագանգուր երագուն
4. Հավերժաբար իրար կապված և բաժան

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Բոլոր պարագաները կարող են ունենալ մասնավորող պարագայական բացահայտիչ:
2. Պարագաները ցույց են տալիս գործողության հատկանիշներ և հանգամանքներ:
3. Պարագաներն արտահայտվում են միայն գոյականի հոլովածներով և մակբայներով:
4. Գործողության հետ կապված առարկաները կոչվում են պարագաներ:
5. Չնի և չափի պարագաներն արտահայտվում են նյութական իմաստ արտահայտող բոլոր խոսքի մասերով:
6. *Պես* կապով կարող են կազմվել թե՛ ձևի, թե՛ ժամանակի պարագաներ: